A' ROMAI TSASZÁRI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indúlt BETSBÖL *Szombaton 2. Augustusb.* 1788.

Hadi - Történetek és Környüllállások.

Tegnap érkezék valami kereskedö Rátzokhoz Bétsbe azon örvendetes Tudósitás, hogy már Khotzimnak az ajtajára 2 fejü Sas vagyon festve, és hogy Hertzeg Kóburg vólna benne az öregebb Basa; de ezen hirnek még meg-erösittését várják. — Minekutánna Generál Fábri Ur meg-értette vólna, hogy az ujj Jassii fö Török Kormányozó olly sok ezerekkel jöne, visszza-vonta vala magát Jassi-ól egy darabnyira; de észre vévén, hogy ezen Török Tábor igen kevésböl állana és erötlen vólna

megint Jaſsiba viſzſza-ment és meg-ſzállotta. Itt
zer nagy történeteket beſzél a' Publikum; de min
hazugság; azzal pedig nem kedveskedünk Érd. Ol
voſóinknak tudva. — Braſsóból Jul. 20-dikán köl
Levél. — Kedves Ur! Szomoru Ujságokról kéntele
nittetem az Urat tudóſittani: itten a' Bozzára m
érkezvén ezen h. 17-dikén 20-ezer Törökök, má
napon u. m. 18-dikán jó reggel a' mi Népünkre ü
tének, egéſz nap tarta a' tsata, de a' mi Székely
katonáinknak Vitéz ellent-álláſok által egy Basá
jok-is el-ejtetvén ſemmire ſem mehetének: hanem
tegnap éſzre-vévén a' Török, hogy a' mi Népünk
nagyobb réſzént mind a' Bozzára takárodott; 4-eze
ret el-ſzakaſztván magától, azt az Ó-sántzra kül
dé, ez a' 4-ezer, ott tsak két Kompánia gyalog
Székelyeket találván, azoknak nagyobb réſzét le-
vágta, azonban oda érkezett egy Svadron Szávoja
Dragonyos, ezek elöl-hátul vasban lévén öltözve,
és többire jó markos Tsehek lévén, ugy apritották
a' Törököt, mint a' méſzáros legények a' húſt: ek-
kor a' Török ſem vévé tréfára a' dolgot, látván
hogy hijába vágja a' Vaſaſokat; hanem a' már bé-
tarisnyált fejekkel, ismét a' többihez viſzſz-tért.
A' ſzámát még nem tudom mennyin eſtenek itten-
el, hanem egy Fö-Hadnagynak, egy Furirnak és
egy Feltsernek fejetlen teſteiket onnan a' Furir-ſchit-
tzek el-hozván, má temeték-el itten Braſsóban igen
ſok kiſérö Népböl álló pompával, kik között ma-
gam-is jelen valék; de ezeknek-is Neveiket meg-nem
tudhattam; ſem hogy hányan ſebeſedtek-meg a' mié-
ink, mert máig-is rajtok van a' teméntelen Török,

mind

mind a' Bozzán 's mind az Ó-fántzban, és éjjel nappal fzüntelen ütközetben, 's tüzelésben vágynak. Tegnap innen a' Székely Regement Kafsáját Vidombákra, (Weidenbach) a' Generál Ráll Bágaíháját pedig Feketehalomba vitték vala; mert már tsak az vala hátra, hogy a' Török a' kapura jöjjön: itt a' Városban femmi katonaság nints, hanem a' lakófok fegyvert fogtak 's ök örzik a' Város. Most tsuda lefzfz ha ide és Háromfzékre bénem üt a' Török, mert egy nyomot fem lépik a' határ-fzéllekröl vifzfza-felé, hanem ágyuit felénk fzegezte, Táborba fzállott és a' mi Népünknek az orra elött Silbakot Strását tart; talám még több Népet-is vár magához. A' Bozzán a mi azt illeti nékünk-is jótska erösségünk van, ott ollyan fok kárt tsak nem tehet; igaz hogy ha fzemben nem lehet; két-felöl óldalba-is út nélkül az erdöben el-kerül, és ugy-is el-lövöldözi a' mi Örzöinket: már az Ó-fántzban a' Kontumátz- és Örzö házakot mind porrá égette a' Török, itt tövid napok alatt el-válik a' dolog Azt tapafztaljuk, hogy nékiek itt Brafsóban, az által-fzökött Bojérok és Arnóták között jó Kémjeiknek kell lenni, a' kik nékiek irásban által-küldik az itt való állapotot; mert a' Török jobban tudja minden mozdulásainkot mint mi magunk. Ha mi hamat segittséget nem kapunk, itt vége lefzfz mindennek; mert a' mi kevés Népünk apránként mind el-fogy: nem fokára a' kimenetelét meg-irom ha élek.

A' Bánátusból érkezett Levélek minden kételkedés nélkül erösitik, hogy a' Török Nagy Vezérnek

nek Táborából 50-ezer Nép Kládováhöz, mely (
ſován alól tsak mintegy 5 órányi járó föld, m
érkezett és azt erösitik, hogy a' Nagy Vezérn
el-tökéllett tzélja vala ezek által a' Bánátba bé-
ni: erre nézve a' Méhádiai Tábornál lévö Tábo
Caſa és Kantzellaria-is bejjebb húzta magát; és
Pétsnél feküt *Brecháinville* és *Stáin* 2 Bataliomja
azért vettenek vála hirtelen parantsolatatot, hog
ezen Táborhoz ragaſzſzák magokat. Nékünk-is 2
ezer Népünk vagyon kéſzen, kik ezeknek érkez
ſekre fülelnek — és ha tsak-ugyán nem fog tréfálo
ni, a' Nagy Tábornak edgyik réſzét minden órá
itt látjuk. Itt a' Bornak akója 9 — 10 forint.

A' Fö-Hadi-Tanátsból ki-adatott jelentés ez:

(**) Az edgyesült Tsáſzári és Muſzka Sergek
töl Khotzimból Jul. 20-dikán iratik, hogy a' *Barki*
Húſzárok Obeſtere *Filó*, el-küldeték Jul. 17-dikén
hogy *Rumla* nevü Faluba, mely éppen Khotzim
mellett vagyon, 20 Stuttzoſokat, 50 gyalogokat, és
25 Húſzárokat tenne két Tiſzteknek keze alatt örzetre: ezen Falut ugyan a' Törökök magok el-égeté
ték, de a' benne lévö gyümöltsös kertekben el-bujván, ſokſzor alkalmatlankodtanak a' miéinknek.
A' Rendelés-ſzerént ezen örizetet Obeſter *Filó* éjſzakának idején belé-ſzállitotta, melyet a' Törökök virradtakor meg-látván, ágyukkal és appróbb
fegyverekkel olly keményen kezdének erre tüzelni, hogy a' mi emlitett örizetünk kéntelenittetés
magát a' falu végin lévö bokrokig viſzſza-húzni. Ekkor maga az Obeſter, a' keze alatt lévö egéſz Brigádával, mely a' *Pllegrini* és *Sröder* Batalionokbol

és 5 Svadron *Barkó* Húſzárokból áll, azon örizetnek ſegittségére ment: a' Törökök látván az Obester meg-érkezését, nem csak az ágyuzáſt kétſzerezték, hanem még egy tsoport Jantsár-is jövén-ki a' Városból kétſzer támadta-meg a' miéinket, de mindenikſzer a' gyalogságnak és ágyuknak tüzeléſe által viſzſza-verettek; a' Húſzárok által pedig a' Városnak ſorompói-ig üzettek. Mindazáltal az Obester *Filó* keze alatt lévökre keményen tüzelvén a' Törökök a' Battériákról, tehát a' *Mitrovſzki* Batal, jobb kéz-felöl Ágyuzó Kapitány *Rooſsal* ſegittségre érkezvén, ollyan derék ágyuzáſt téve a' Battériára, hogy a' Törököknek félbe helleték hagyni a' tüzeléſt. E' ſzerént egéſz eſtvéig az Obester *Filó* örizete azon Faluban bántódás nélkül lévén, eſtve ismét a' Táborba viſzſza-tért. Ezen alkalmatoſsággal réſzünkröl eſett-el 14 legény, ugy-mint: *Schröderböl* 1, *Pellegriniböl* 10, Stuttzos 2, ágyus 1: meg-ſebeſittettek pedig 57-ten, ugymint: *Schröderböl* 18. *Pellegriniböl* 29. *Preiſch* Hadnagygyal edgyütt, a' kinek jobb karján a' gollyóbis által-ment: ſtuttzos 2, ágyus 7: a' Tsáſzár Húſzárok közüll pedig Hadnagy *Latinovits* egy halálos ſebet kapott, mely miatt kevés órák múlva meg-is halva. Az ellenség közüll mennyi eſett légyen-el, nem tudatik, minthogy azólta egy által-ſzökö ſem jött, a' mely meg-beſzélhe vólna, de a' mint lehetett látni, a' mi kartátsunk által igen ſok Török ejtetett-el, ugy hogy ſzüntelen hordották-ki a' tsata-hellyéröl a' halottakot. — Ezen hón. 18-dikán eſtve azon *Bráhai* ujj Battériákról, hól 9 F. Ts. és Királyi és 3 Muſzka

ágyuk valának, egy egész óráig tüzelének az ellenségre, és annak készületeire. A' mi részünkröl ez alatt semmi más kár nem esett, hanem egy Muszka Pattantyus esett-el. — Mivel ezen Battériákró tett ekkori tüzelésnek nagy elé-menetele tapasztaltatott, tehát 19-dikben-is éjtszakának idején egy egész óráig ezen musika szóval múlaták a' Törökök, és hogy nagyobb félelmek közé rekeszszék a' Muszka Sergek-is ugyan ezen idöben virrattig ágyuzának Khotzimnak az ugy nevezett Konstántzinápolyi Külsö Várossára: éfél után a' mi részünkröl a' *Kévenhiller* Bataliomjai-is ágyuzni kezdének. A' napnak fel-jövetelével el-kezdék az ugy nevezett Bráheri Batteriákról a' tüzelést a' miéink, és ezek-is az ugy nevezett Vizi-kapu-felöl nyughatatlanokká tették az ellenséget; ugy hogy a' szüntelen és minden felöl való ágyuzás miatt az ellenség kivülröl hellyet nem talál vala magának.

A' Horváth-országban Czerovliánál fekvö Táborból Juliusnak 18-*dikán.* A' mi Táborunknak ellenébe gyült ellenség Táborától, a' közelebb jelentett ágyuzásoktól fogva, semmi ellenséges dolgok nem történtenek; noha ottan ottan bizonyos része ezen ellenség Táborának az Unna partjain mutogotják magokat. Ezek a' jelen-való idöben a' termésnek be-takarittatásában (ha mi még fenn-maradott) és az éhséggel bajlódnak, és a' Tábori munkákkal, minthogy ezen részröl a' faluk többnyire ki-üresedtek. Ezen a' részen a' határ-széleken vigyázatban fekvö Örzö-Sergek által tett tudósitás-szerént, 12-dikén ezen hón. 50 Törökök a' *Musnitzai* és *Sztá-*

rakullai Paſsuſok között; és 16-dikban annak után na 400 gyalog és lovas Törökök, 3 Záſzlók alatt *Sztruga* nevü falu alatt meſterkednek vala a' bé ütésben; de mindenütt viſzſza-verettek. Itt a' miéink közzül tsák egy hozzánk által-ſzökött Török jobbágyból való katona eſett-el, a' Törökök közzül pedig ſzámoſon húllottanak-el és ſebeſittettenek-meg. — — Midön 17-dikén némely mi-hozzánk által ſzökött Török-jobbágyok, a' magok *Sztruga* nevü Falu határán aratott gabonájokat ide által akarták hozni; 150 lovas Törökök rájok ütének: kik a' nyomtatatlan vagy tsépletlen búzát felgyújtván, az Unna-vizén-is innen kergették a' mezei dolgoſokat, söt magok-is gázlóba az Unna-vizén a' mi földünkre kereſztül indúltak: de a' réſzünkröl való Húſzárság öket a' vizen viſzſza-kergette. Azonban a' többi Törökök már a' búzát fel-kezdették vala rakni, ezekkel-is a' miéink a' búzát le-rakatván, ſebeſsen nyargalva mindnyájokat el-üzték. Itten réſzünkröl tsak 1 ſebeſittetett-meg; a' Törökök közül pedig 3 és 4 ló eſett-el, 1 Törököt meg-ſebeſitve a' többi el-vittek. — Hertzeg *Liktenſtáin* (a' mint jelentettük) gyengélkedö egéſsége miatt 18-dikán eſlve a' maga Komándóját Generál B. *De-Vinsnek* által-adván, magát *Petrinára* által-vitette. — A' Bánátuſi *Méhádiánál* lévö Táborból Jul. 18-dikán irják: hogy a' *Móldova* follyó-vizén 50 lovas Törökök az innettsö partra által-jövén, a' mi Szabad-ſergebéli legényeinket, kik egy tsoport marhákkal az elötti éjtſzakán érkeztenek vala azon partra, meg-támadták; ſokat közüllök le-vágtanak,

a' többit el-ſzéllyeſztették, a' marhákat pedig magokkal el-hajtották. Itt a' Törökök közüll tsak edgy eſett-el, ezt-is a' többi el-vitték. — Észre-vétetvén a' mi réſzünkröl, hogy a' *Kisütöſa* nevü ſzigetnek lakóſsai nem tsak hajókat kéſzitenek a' Törökök' ſzámára, hanem még véllek edgyet értésben vagynak: erre nézve Jul. 12-dikén réſzünkröl egy tsoport katonaság oda küldetvén, a' ſzigetnek lakoſsaiból 109-tzen el-fogattak, 26 hajók el-rontattak, és a' ſzigetben talált mindennémü fegyverek el-ſzedettek. — Az Erdélyi Tábortól Szebenböl Jul. 21-dikén költ. Minekutánna az elsö gyalog Székely Seregbéli Major *Hegyeſi*, a' kit Obeſter *Horváth* 2 Kompánia gyalogokkal, 89 ſtuttzoſokkal, 25 Húſzárokkal, 40 Szabad-ſeregbéliekkel és 2 ágyukkal a' *Kománjeſti Lunkába* rendelt vala, meg-értette vólna; hogy 3000-böl álló Törökség *Fokſánt* meg-haladván, már *Vrántsához* közelgetne: tehát Hadnagy *Bóért* a' maga Húſzárjaival és némely Szabad-ſeregbéliekkel ottan *Kománjeſtiben* hagyván, hogy az *Okna*-felé ki-küldendö kerülö vigyázat által, az ellenségnek mozdulásaira figyelmezzen; Major *Hegyeſi* ezen h. 9-dikén a' többivel, az Obeſter *Horváttól* kéſzittetett Sántzba jónak tartotta magát viſzſza-húzni. Már 11-dikén Hadnagy *Bóér* hirt adott a' Majornak, hogy valósággal 2000 az ellenség közüll *Oknához* és *Dormányeſtihez* érkezett: a' Major *Hegyeſi* mingyárt a' Sátrokat fel-ſzedetvén a' portékákat ſzekerekre rakatta, 10-órakor dél elöt az ellenség 3 tsoportban meg-érkezett, 11-órakor edgyik tsoport ſebeſsen

a' mi Sántzunkra ütött, de az ágyuk és mangalé-
ták (gyalogok fegyvere) tüze által meg-térittetett,
és egy völgybe húzta magát a' máſik két tsoport-
hoz. Ottan lovaikaikról le-ſzállván, azokat öſzve-
tsatolva némelyeknek gondviſeléſek alatt hagyták,
magok pedig egy Záſzló alá gyülvén, azon dom-
bot kezdették oſtromlani, mely a' mi Sántzunknak
végénél meg-vala katonasággal eröſitve, de onnan-
is viſzſza-veretvén, máſodſzor támadtanak a' Sántz-
ra, még nagyobb orditáſsal és feleſebb ſzámmal
innen a' máſodſzori viſzſza-veretés ſem ijeſzthette-
meg öket annyira, hogy 3-madſzor-is ne-próbálja-
nak: de a' harmadſzori oſtrom által ſem tudtanak
a' Sántzainkba bé-rontani, hanem a' Vezérlö Basá-
jok kartáts által lováról le-lövetvén, viſzſza-térte-
nek. Kevés idö múlva, a' völgyböl ismét öſzve-
ſzedvén magokat, és a' fel-ütött Záſzlót el-vévén
azzal edgyütt az elébb emlitett dombra kezdettek
rohanni, de ekkor-is a' kartáts által nagyon aká-
dályoztattak; nevezeteſen *Lörintz* Stráſa-meſter, egy
néhány Stuttzoſokkal a' Sántzból ki-jövén ſzemb-
ment az ellenséggel, és ugy kezdette öket lötetni
hogy a' Törökök még a' Záſzló-hordozójokot-is a-
ki a dombra elöl megyen vala, és a' domb tetejé-
re a' Záſzlót fel-ütni ſzándékozik vala ott hagytál
és el-ſzaladtak: ezen Záſzló-tartót pedig V. Káplá
Sándor Pál mindenek ſzeme láttára ditséreteſen le-
vágta. Az emlitett Stráſameſter *Lörintz* ollyan el-
tökéllett bátorságot mutatott, hogy minekutánna a-
jobb kezén egy Török kard alkalmas ſebet ejtet-
volna-is, addig a' tsatázásból ſebének bé-kötésre

hátra nem állott, mig az ellenséget egéſzlen el-nem kergette. A' mig ezen tsaták folytanak, jobb-kéz felöl az erdöböl egy 4-dik tsoport Törökség-is érkezett; de ennek-is Vezére egy lövésbéli ſebet kapván, viſzſza kellett térni. Ezen 4-edfél óráig tartott tsatázás után, az ellenség, a' mi ágyuinknak el-ſzolgálásán kivül ismét 3 tsoportokba ſzakadott; ketteje egyeneſen viſzſza-felé, a' 3-dik pedig jobb kézre a' Tatros vize-felé vette útját. Mennyi eſett légyen-el itten az ellenség közüll, nem lehet meg-határozni; hanem hogy ök két két lovakot öſzve kötvén, azokra igen ſok halottakot és erösſen meg-ſebeſedteket raktak-fel, azt lehetett látni: a' tsata hellyén tsak kettö marada közüllök halva, és 15 lovak. Réſzünkröl tsak egy gyalog katona eſett el. Meg-ſebeſedtek pedig, Záſzlótartó *Hiller*, Strá-ſameſter *Lörintz*, 3 köz-legény és egy ágyus-legény. A' Major *Hegyeſi* Ur meg-ditséri *Pekhi* és *Veinbrekt* Kapitányoknak, és *Renner* Fö-Hadnagynak jó magok viſeletét. Hogy az ellenségnek viſzſza-meneteléröl a' Major bizonyos leheſsen, Fö-Hadnagy *Bóert* a' maga Húſzárjaival azoknak távulról való kiſérésére küldötte: a' ki el-nézte, hogy a' Törökök *Lunka* és *Kománjeſt* nevü falukban mindent rontottak, égettek, puſztitottak: *Bóérnak* viſzſza-jövetele után Major *Hegyeſi* a' Gémeſi által-járó helyhez közel ſzállott Táborba; Obeſter *Horváth* pedig moſt-is a' *Protseſti* hegyek között vagyon a' maga keze alatt valókkal örizeten.

A' Zemlini Táborból Jul. 24-dikén költ: A *Belgrádiak* Jul. 21-dikének éjtſzakáján ſzorgalmatoſok

valának némely hajókon a' magok gyalok és lovas katonáiknak által-költöztetésében a' Száva-follyóvizén, ott a' hol a' Dunába belé-ſzakad; még azon éjtſzaka a' mi örzöink éſzre-vevén, vellek el-kezdettek tsatázni; de azonban meg-virradván meg-látták a' miéink, hogy már többen vagynak a' lovas Törökök 300-nál az innettsö parton, a' kik a' Dunavétz mellett (ez egy nádas tó, és moſt alkalmaſint fenékig ki-ſzáradott) által-ellenben állnak a' miéinkel. Ezen lovas Törököknek hátok megett tapaſztalták a' miéink, hogy a' nádas hely tele vagyon gyalog Törökökkel, kiknek ſzámok 3000-nél többre megyen, kik a' Belgrádi parton heverö ágyuknak óltalma alatt valának. Mihelyt jó reggel a' ſzéllsö vigyázók között a' tüzelés el-kezdödött, mingyárt Belgrádból, és a' két vizeken álló ſajkákból-is el-kezdödött az ágyuzás, melyre a' mi vigyázóinknak hátra kellett az ágyu elöll húzniak magokat. A' Török lovaſság utánna nyomúlt a' mi örzöinknek, mig a' Zemlini hegy-tetején fekvö ágyuinkal öket el-lehetett érni; ekkor ollyan betsületes tüzelés tételtek a' Spáhiſokra, hogy a' Dunavétzbe viſzſza kelletett térniek: e' ſzerént a' Zemlin és Besánia között lévö térségen, a' hol Generál *Venkheim* Vezérel, a' tüzelés egy kevéſsé le-tsendeſedett. Egy óra múlva a' Spáhiſok Jantsárokkal elegy ſerényen a' mi ſzéllsö vigyázatunkra (pikétünkre) ütének, mely Hadnagy *Kriſztiáni* keze alatt 100 föböl, a' Pellegrini Sergéböl és némely ſtuttzoſokból áll vala: ez a' kitsin Sereg igen rövid idö alatt ſokat el-ejte derék tüzeléſe által a' Töröök

kökböl, de közüllök-is 45-tön halva él-esének; 10-en pedig Hadnagy *Krisztiánivál* és egy Zászlótartóval edgyütt sebeket kapának. Ezeknek segittségekre érkezék azonban (ámbár késötskén,) az *D'Alton* Regementbéli Kapitány Gróf *Stiasinati*, és még 3 csoport lovasság, ugymint: egy felöl Gróf *Rosenberg* Kapitány egy osztály *Kinski* Húszárokkal; más-felöl a' *Lobkovitz* Sergebéli Kapitány *Rottermund*; és ugyan egy tzúg *Varmzer* Húszárok Hadnagy *Berg* keze alatt: ezek egyszersmind öszve bonyolodván az ellenséggel, lehet képzelni mint szelték a' szaladó kopasz nyakakot mig az ellenség ismét a' nádba visszza húzta magát. Részünkröl itten 52 esett el, a' Zászló-tartón és Strásamesteren el-kezdvén lefélé számlálva, és 6 lovak. Meg-sebesittettek pedig az elöbb emlitett Hadnagyon kivül a' Strásamesteren alóll 18-an és 17-lovak. Az ellenség ennyinél többet hagyott halva tsak a' tsata-hellyén-is, holott nagy részét szokása-szerént ha érkezhetett felszedte, és el-vitte, vagy a' Száva-vizébe hányta; a' mint azután alább sokan a' mi partunkon ki-fogattak és el-temettettek: a' nádban-is egynéhány hólt Törökök találtattak. Nevezetesen a' tsata-hellyén maradtak között találtatott egy, a' kinek tiszta köntösse és szép fegyverei azt mutatják, hogy nagy Tisztnek kellett lenni. — A' Generáll. Hertzeg *Hohenloe* keze alatt lévö Májor *Mihalyevits*, a' ki a' Serviában lévö Szabad-sergünknek Fö-Vezére, a' maga régulás és reguláttan Sergével, egy próbát tett a' Dunán túll, Belgrádon 8 mért-földel alóll, a' Konstántzinápolyi derék-útban lévö *Hassán*

Basa Paldnka nevü falunál; mely igen jó óltalmozó Sántzokkal és Sorompókkal körül vagyon véve, és a' melyben a' Kémek bizonysága-szerént, egy Basa vala alkalmas örizettel. Ezen Falu felett lévö dombnak tetejére, Jul. 19-dikén hajnalban Major *Mihalyevits* meg-érkezvén, mingyárt legényeit jó rendbe szedte, és virradtakor mingyárt trombita, dob, tsengö musikának lármájával a' dombon elébb mozdult, hogy a' Faluból láttassék; melyre mingyárt 20 lovas Törökök elé nyargaltak, és a' mü legényeinkel viaskodni kezdettek: kiket lassanként a' miéink hátra nyomván és azonban a' faluhoz közeledvén, a' Faluban ollyan lárma-kiáltás és félelem támadott, hogy nem tsak a' lakósok, hanem az örizet-is szaladott a' merre lehetett; kiket a' mi Szabad-sergeink üzöbe vévén, a' hol utól érték nyakazták. Itt a' Törökök közül sokan estenek-el, 3 elevenen el-fogatott. Bé-kerekedvén Major *Mihalyevits* utóljára a' Faluba, majd minden házakat éleséggel bövölködve talált: és minthogy a' Szabad-sergesek tsak a' Kávét, vaját, kenyereret és ris-kását vihették-el; az egyéb éleségre tartozó dolgokat az egész Faluval edgyütt el-égették. A' Basának szállásán sok drága portékák, 's irások találtattak a' pénz Kassával edgyütt; a' préda melyet a' Szabad-sergesek találtanak igen gazdag: nevezetesen pénz, egy Zászló, Sátorok, lovasok, 80 ökrök, sok egyéb marhák és éleség. Ezen prédával minden akadály nélkül Jul. 21-dikén a' Szabad-sergesek Batesbe és Zabresbe viszsza érkeztenek: közül-lök tsak 12-ten maradtanak halva, és 2-ten hoztanak

nak ſebeſeket. Eddig vagynak a' Fö-hadi-tanátsmoſtani jelenſei. (**)

A' Romai Pápa és a' Nápolyi Király között való vetélkedés:

Meg-nem fizetvén ezen eſztendöben a' Nápolyi Király, a' Romai Sz. Széknek a' fejér Paripa pompájával járni ſzokott adó-pénzt; (*) tehát a' Pápa, a' Péter és Pál Innepének eſtvéjén a' Vátikán Templombau, a' Kárdináloknak, Királyok-követeinek, és a' Romai Fö-Rendnek jelen-létekben illyen beſzélgetéſt tartott. „ Tiſztelendö atyafiák! és mindhyajan a' kik jelen vagytok ſzerelmes Fiaim! E' mai napnak innepi ſzentségének fényeſsége Meg-homályoſodott, mert bámuláſsal kelletik értenünk, hogy a' mi ſzerelmes Fiunk Ferdinánd mindenik Siciliának Királya, a' Sz. Péter Székéhez való engedelmeſségének jeléül esküvéſsél fogadott adót; melyet a' fejér Paripának ſzokott pompájával a' mái napon kell vala le-fizetni, vagy feledékenységböl vagy ſzántſzándékkal el-húzta: Már akár mint légyen-is a' dolog, bámulva tsudálkozúnk ezen pénznek bé-nem fizetéſen, melyhez a' Romai-ſzéknek ollyan örökös juſsa vólt eleitöl fogva, hogy annak le-

(*) Meg-kell jegyezni, hogy egynéhány ſzázadoktól fogva a' Nápolyi Király, eſztendönként a' maga fö Vezérje által, a' Romai-ſzéknek egy fejér lovat ſzokott és tartozott küldeni; melynek zabolája, kengyelei, patkói, ezüſtök valának; nyerge egy gazdagon arannyal tzifrázott veres bárſonyból tſinált tzafrangal bé-vala teritve, a' nyeregnek elején egy ſzál fejér liliom állott (Az Orſzágnak ez a' tzimere) melynek ſzára, levelei, sött egéſzlen merö ezüſtböl vala kéſzülve; a' liliomnak üregében vala egy tzédula, melyre azon lóval küldött adó-pénznek ſummája vala fel-jegyezve, u. m. 7000 tallér.

le-fizetéséröl még akkor sem lehetett kételkedni, mikor a' Nápolyi Udvar a' Romai-székkel kotzódásban vólt; most pedig, a' midön mi azon Királlyal sok szeretetünket közöltük, éppen nem reménylettük annak el-húzását. Valósággal mü ezen dolgot örökös feledékenységgel el-halgattuk vólna, ha az Anyaszentegyház és a' Királyi Hatalom között való edgyességnek világossága fel-tettzett vólna; de éppen a' miatt kéntelenittntünk ezt az egész Világ elött fel-fedezni, mivelhogy nyilvánsággal tapasztaljuk, hogy azon Országnak némely kormányozói, (mert a' Királyról azt fel-nem tehetjük,) abban keresnek magoknak szüntelen-való foglalatosságot, hogy az Anyaszentegyházzal-való békességet meg-zavarhassák. Mindnyájan tudjátok mennyi engedéssel és szorgalmatossággal igyekeztünk, a' fel-háborodott sziveket, és az ellenkezéseket le-tsendesiteni; már vittük vala-is a' dolgot annyira, hogy tsak egy tzikkely tartóztatta a' Király és mi közöttünk való edgyességet: mikor már abban-is meg-edgyező szándékunkat szóval és írással jelentettük vólna, és a' kivánt békességet reménylenök; mind azok egy summába semmivé levének, a' szóval tett edgyezések meg-némulának, Leveleinkre még tsak választ sem kaphatánk, sött egynéhány hónapoktól fogva az Anyaszentegyházi szabadságunkban-is érzékenyül sebesittetünk: Mü még ekkor-is nem hogy kedvetlenséget, sött békességes türést és Atyai szeretetet mutatván, a' nékünk adatott Fö-Pásztori hatalommal mind addig nem éltünk, mig betsületünk, és tulajdon lelki-esméretünk meg-nem sebesittetett. Meg-lehet, hogy némely kotzódásban gyönyörködö Tiszt-viselök, hizelkedéssél tsalták ezen viszsza-vonásra a' Királyt, ollyan tzélból, hogy ha a' R. Sz. széket, a' maga jussaiban és hatalmában meg-gyengithetik; azután az Anyaszentegyháznak Törvényeit bátran meg-ronthatják, nem félvén a' Fö Pásztornak büntetésétöl: de meg-tsalatkoznak vélekedésekben, mert mi sem bátorságunkat, sem szemünk elöll kötelességünket el-nem fogjuk vesztenni.

nak ſebeſeket. Eddig vagynak a' Fö-hadi-tanátsi moſtani jelenſei. (**)

A' Romai Pápa és a' Nápolyi Király között való vetélkedés:

Meg-nem fizetvén ezen eſztendöben a' Nápolyi Király, a' Romai Sz. Széknek a' fejér Paripa pompájával járni ſzokott adó-pénzt; (*) tehát a' Pápa, a' Péter és Pál Innepének eſtvéjén a' Vátikán Templomban, a' Kárdináloknak, Királyok-követeinek, és a' Romai Fö-Rendnek jelen-létekben illyen beſzélgetéſt tartott. „ Tiſztelendö atyafiak! és mindnyajan a' kik jelen vagytok ſzerelmes Fiaim! E' mai napnak innepi ſzentségének fényeſsége Meg-homályoſodott, mert bámuláſsal kelletik értenünk, hogy a' mi ſzerelmes Fiunk Ferdinánd mindenik Siciliának Királya, a' Sz. Péter Székéhez való engedelmeſségének jeléül esküvéſsél fogadott adót; mellyet a' fejér Paripának ſzokott pompájával a' mái napon kell vala le-fizetni, vagy feledékenységböl vagy ſzántſzándékkal el-húzta: Már akár mint légyen-is a' dolog, bámulva tsudálkozúnk ezen pénznek bé-nem fizetéſen, melyhez a' Romai-ſzéknek ollyan örökös juſsa vólt eleitöl fogva, hogy annak le-

(*) Meg-kell jegyezni, hogy egynéhány ſzázadoktól fogva a' Nápolyi Király, eſztendönként a' maga fö Vezérje által, a' Romai-ſzéknek egy fejér lovat ſzokott és tartozott küldeni; melynek zabolája, kengyelei, patkói, ezüſtök valának; nyerge egy gazdagon arannyal tzifrázott veres bárſonyból tſinált tzafrangal bé-vala teritve, a' nyeregnek elején egy ſzál fejér liliom állott (Az Orſzágnak ez a' tzimere) melynek ſzára, levelei, sött egéſzlen merö ezüſtböl vala kéſzülve; a' liliomnak üregében vala egy tzédula, melyre azon lóval küldött adó-pénznek ſummája vala fel-jegyezve, u. m. 7000 tallér.

le-fizetéséröl még akkor sem lehetett kételkedni, mikor a' Nápolyi Udvar a' Romai-székkel kotzódásban vólt; most pedig, a' midön mi azon Királlyal sok szeretetünket közöltük, éppen nem reménylettük annak el-húzását. Valósággal mü ezen dolgot örökös feledékenységgel el-halgattuk vólna, ha az Anyaszentegyház és a' Királyi Hatalom között való edgyességnek világossága fel-tettzett vólna; de éppen a' miatt kéntelenittntünk ezt az egész Világ elött fel-fedezni, mivelhogy nyilvánsággal tapasztaljuk, hogy azon Országnak némely kormányozói, (mert a' Királyról azt fel-nem tehetjük,) abban keresnek magoknak szüntelen-való foglalatosságot, hogy az Anyaszentegyházzal-való békességet megzavarhassák. Mindnyájan tudjátok mennyi engedéssel és szorgalmatossággal igyekeztünk, a' fel-háborodott sziveket, és az ellenkezéseket le-tsendesiteni; már vittük vala-is a' dolgot annyira, hogy tsak egy tzikkely tartóztatta a' Király és mi közöttünk való edgyességet: mikor már abban-is meg-edgyezö szándékunkat szóval és írással jelentettük vólna, és a' kivánt békességet reménylenök; mind azok egy summába semmivé levének, a' szóval tett edgyezések meg-némulának, Leveleinkre még tsak választ sem kaphatánk, sött egynéhány hónapoktól fogva az Anyaszentegyházi szabadságunkban-is érzékenyül sebesittetünk: Mü még ekkor-is nem hogy kedvetlenséget, sött békességes türést és Atyai szeretetet mutatván, a' nékünk adatott Fö-Pásztori hatalommal mind addig nem éltünk, mig betsületünk, és tulajdon lelki-esméretünk meg-nem sebesittetett. Meg-lehet, hogy némely kotzódásban gyönyörködö Tiszt-viselök, hizelkedésél tsalták ezen viszsza-vonásra a' Királyt, ollyan tzélból, hogy ha a' R. Sz. széket, a' maga jussaiban és hatalmában meg-gyengithetik; azután az Anyaszentegyháznak Törvényeit bátran meg-ronthatják, nem félvén a' Fö Pásztornak büntetésétöl: de meg-tsalatkoznak vélekedésekben, mert mi sem bátorságunkat, sem szemünk elöll kötelességünket el-nem fogjuk vesztenni.

ni. Mi ugyan a' magunk haſznát ſoha ſem kereſtük, hanem az Anyaſzentegyháznak ügyét óltalmaztuk. Ebben a' réſzben-is, a' mi a' Nápolyi Királytól járandó adó fizetéſt illeti; fel-fogjuk ébreſzteni az ö hitét, és ſzeme eleibe fogjuk rakni azon köteleſségeket, mellyekkel a' maga ideig való Orſzágához tartozik; hogy azokat a' Fö Páſztori hivatalhoz és az Anyaſzentegyházhoz tartozókkal öſzve-ne zavarja. Mü ötet Atyaiképpen meg-fogjuk inteni, és az Apoſtoli ſzéknek meg-bántásáért elégtételt fogunk venni: hogy az Anyaſzentegyházhoz való éngedelmeskedéſt a' mü ditséretes példánkból tanulja-meg: mü ötet 2-dik Juliusnak 10-dik Leonak, és több következendöknek rendeléſeire fogjuk emlékeztetni. Reményljük, hogy a' már meg-határozott Királyi Rendeléſt meg-fogja változtatatni, melyre ötet a' békeſségnek fel-háborittásában gyönyörködök ingerlették: mintſhogy mü ötet az Uralkodók között leg-kegyeſebbnek esmérjük; bizodalmunk vagyon, hogy ezen adó-pénznek eleiröl rá maradott, és esküvéſsél fogadott ki-fizetését, melynek el-vonására külömben-is hatalma nintſen, ismét helyre fogja állitani. — A' Péter és Pál napja után következendö Innepen, a' Pápa birtokainak Fö-Gondviſelöje (Fiskálisa) annak formája-ſzerint egy proteſtátziót tartott, melyben meg-magyarázta hogy Neápolis-orſzága, a' Pápának ſorſa' jutott örökſége: melyre nézve ha két hónapok alatt a' tartozó adót meg-nem fizetik, és a' meg-bántott Fö Páſztori-ſzékkel meg-nem békéllenek; tehát Spanyo és Frantzia-orſzágokba, azon Udvarokaak közben járóúl és ſegittségül hivására Követek fognak kü detni. — Roſzſzul néz-ki akkor a' békeſség Europa ban, mikor a' lelki Atyais öſzve-véſz a' maga fiaival! Mi leſzſz belölle meg-válik.

Sz. S.